

SOLIA

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL TĂRĂNESC

Redacția și Administrația:
Orăștie Str. Gh. Barițiu Nr. 1.

Apare săptămânal sub îngrijirea unui
comitet de redacție.
Director: Dr. Alex. Herlea

Noi vrem să ajungem la o
colaborare directă între Rege
și țară.

Noi dorim Regelui să fie
și Regele României Noi. Nu
se poate face țară bună cu
păcătoși vechi.

ION MIHALACHE

ABONAMENTE:
pe 3 luni 30 lei — pe 6 luni 60 lei
pe 1 an 120 lei pentru inst. și Aut. 500 lei
Pentru țărani 50 lei pe anul întreg.
Exemplarul 2 Lei.

Rusaliile noastre.

Fiecare sărbătoare este preamărirea unei întâmplări și apologia unui adevăr. Sărbătoarea Rusaliilor este preamărirea pogorării Sf. Duh și apărarea adevărului vieții spirituale.

Lumea, în acest anotimp al anului, este bogat semănată cu semințele vieții încolțite și revărsate; natura este plină de dorul unei vieți, care râde și răvnește spre mai bine și spre mai frumos. În acest cadru admirabil, de tainică râvnă și misterios clocot al vieții, serbează creștinătatea sărbătoarea pogorării Sf. Duh, care, în oarecare sens este sărbătoarea vieții nouă a sufletului omenesc.

Temeiul acestei vieți nouă este Hristos, dar această viață încă nu-i ajunsă la deplină realizare și nici nu poate ajunge într-o zi, chiar și dacă puterile Sf. Duh sunt acelea care lucrează la realizarea ei; rădăcina vieții nouă este Hristos, dar această rădăcină încă n'a crescut arborele adumbritor de toate, măcar că razele Sf. Duh țesă țesăturile trunchiului său. Atât la singuratici cât și într-o societate, ca să se formeze și desăvârșească procesul mistic al formării și schimbării vieții sufletești se recere, prin urmare, vreme îndelungată și ceea ce este mai de căpetenie, se recere prezența permanentă a aceleiași genialități, care a sădit idealul și a semănat gândul. Înfăptuitorul trebuie să fie congenial cu plănuitorul și semănătorul. De aceea Hristos și-a trimis la Rusalii duhul său care dela D-sul porcede; de aceea a suflat asupra noastră duhul său, ca să ne dea în viața de toate zilele conștiința și inspirația fidelității, iar în lupte promptitudinea jertfelniciei.

Acest duh al lui Hristos lucrează și acuma în lume: în unele suflete ca un tăciune aprins sub spuză; în altele ca un bogat generator de idei și programe; pe unii îl conduce pe cărările bătorite de înaintași, iar altora le scornește în suflet viziuni și intuiții istorice; în sufletele unora cultivă și mărește venerațiunea și cultul datinelor

strămoșești iar într'al altora provoacă frământări și trebuințe nouă.

Iar în sufletele noastre, a tuturor, cari serbăm și credem în D-sul, îl iubim cu adevărat și-l cinștim sincer, — deșteaptă o neînfrănată încredere în chemarea sa și în menirea sa. Cu deosebire aceea încredere, că lumea morală și prin urmare, întreagă omenirea este înzestrată și are la îndemână puterea nu numai de a se deștepta din amorteală și a se vindeca de diferite stări sufletești morbide, ci de a se și înălța prin evoluție și eforturi nobile. — spre stări mai bune și spre fericire tot mai mare.

Această credință și concepție optimistă se îmbeie sufletelor noastre din realitatea adevărului pogorării Sf. Duh la Rusalii și acest gând transpus pe planul vieții și a frământărilor politice, ne face să credem și să luptăm pentru triumful democrației, care are de inițiator pe Iuliu Maniu, iar congenial înfăptuitor pe Ion Mihalache.

Valer Paveloni.

Frontul plugarilor aprobă pe dl Guia Moțu?

Duminecă, în 24 Maiu, dl Guia Moțu, secretarul Frontului Plugarilor, a fost la Romos, la un prieten de-al nostru. Acolo a provocat o mică adunare, la care dânsul a luat cuvântul. Mare a fost mirarea prietenilor noștri, când au auzit pe dl Guia Moțu, că vorbește de rău despre mult iubitul și apreciatul nostru secretar general dl adv. Dășoreanu și despre ceilalți fruntași locali ai partidului.

Crede D-za, că țărani noștri se mulțumesc cu laudarea d-lui Maniu și pomenirea celorlalți fruntași?!

Este o tactică prea ieftină și o abilitate răsuflată, pe care țărani noștri din Romos au pus-o la punct, ca să-i treacă pofta d-lui Guia Moțu să o mai întrebunțeze și în alte părți.

Noi regretăm aceste epiri necuviincioase și le-am semnalat, ca să nu se mai întâmple și ca să păstrăm raporturile de înțelegere și apreciere reciprocă.

V. P.

Abonați „Solia“
pentru țărani numai
cu 50 lei pe anul întreg

Marea manifestație național-țărănistă dela Timișoara

Au luat parte peste 50.000 de țărani din tot Banatul

Duminecă în 24 Maiu 1936 a avut loc la Timișoara una dintre cele mai mărețe adunări regionale ale partidului nostru național-țărănesc. Astfel au luat parte peste 50.000 de țărani din întreg cuprinsul Banatului purtând mii de steaguri și placarde și cântând peste 40 de fanfare țărănești. Pe lângă miile de bărbați au defilat câteva mii de femei din diferitele regiuni ale Banatului în costumul lor pitoresc. — Defilarea coloanelor a început la orele 10 dimineața având în frunte pe dl Sever Bocu și a durat defilarea mai mult de 3 ore desfășurându-se într'un tempo foarte rapid.

Isprăvind-se defilarea, mulțimile s'au îndreptat spre grădina Fabricii de bere, unde urmau să se țină vorbirile.

Aici, pe tribună au luat loc d-nii I. Mihalache, V. Madgearu, dr. N. Lupu, Mihai Popovici, Pan Halippa, I. Răducanu, Sever Bocu, Ghiță Pop, G. Tașă, Stan Vidrighin, C. Bienu; d-zele: Madgearu, Popovici și Bocu; D. L. Gabor, L. Văcărețu, A. Leucutiu, dr. Subțire, C. Lazăr, L. Iugu, N. Capetan, dr. T. Roxin, dr. I. Matei Pop sau Ceica, E. Popovici, dr. Romul Pop, I. Niste, dr. I. Marsieu, dr. Moga Romul, dr. M. Radovan, dr. I. Jugu, I. Popescu, D. Jugu, I. Pepa, dr. Marchescu, dr. Selariu, dr. Parasca, dr. Atirescu, dr. Cosma, dr. Herlea, col. Bancescu, Teofil Bugnariu, dr. Hojea, Emil Sabău, maior Cană, cpt. Gr. Popescu, etc.

Primul a luat cuvântul dl avocat Liviu Jugu, secretarul general al organizației de Timiș Torontal, care propune ca președinte al adunării pe d. Sever Bocu. Adunarea aclamă îndelung propunerea.

D. SEVER BOCU, deschizând ședința, salută pe fruntașii partidului prezenți la această adunare, care nu mai e o simplă întrunire, ci o dislocare de masse, un avertisment pentru guvernanți de azi.

„Deschid această adunare cu sentimentul de respect datorit marelor masse omenesti dela Orșova până la Oradea. Poporul român prin reprezentanții lui cei mai aleși este azi prezent aici spre a face dovada evidentă a unității lui. Aici nu mai începe nici o diversiune, întreg po-

porul român de pe granița de vest fiind solidar în jurul partidului național-țărănesc. De veacuri acest popor a stat de strajă apărându-și ființa. La 1918, Banatul a votat unirea cu patria mamă, fără condiții. La 1928, în Alba Iulia a defilat în fruntea coloanelor nesfârșite ale imensei mulțimi ce se afla acolo, a cere îndepărtarea regimului liberal. Și restaurația dinastică tot acest popor a cerut-o mai întâi. Azi din nou s'a ridicat poporul bănățean până la ultimul om și se poate vedea azi că stăm nu în fața unei simple adunări ci asistăm la o adevărată dislocare de masse“.

Scrisoarea dlui Iuliu Maniu

La sfârșit, d. Bocu aduce omagii d-lui d-lui Ion Mihalache și celorlalți, cari îl secondează, în lupta de rededeptare a neamului și dă apoi citire următoarei scrisori a d-lui Iuliu Maniu.

Dlui Sever Bocu, Timișoara,

Impiedecați să particip, salut cu însuflețire mărețea adunare întrunită pentru manifestarea conștiinței cetățenești ale fraților bănățeni. Mergând ei sub energica d-tale conducere, pe calea bătută de nemuritorii lor înaintași, vor putea curând sărbătorii izbânda dreptății înemiată pe mormala creștină, pe demnitatea națională și pe afirmarea drepturilor poporului românesc. Sunt cu tot sufletul cu ei, cu lupta pentru înălțarea regimului de umilitoare dictatură, revoltătoare imoralitate. Trăiască partidul național-țărănesc, înflorească în veci mândria Banat.

Frățești salutări, Iuliu Maniu

D. PAN HALIPA salută adunarea în numele Basarabiei arătând că și țărani din această provincie au acelaș crez ca și Bănățenii.

D. GHIȚĂ POP, deputat, amintește de strălucita izbândă dela Hunedoara, unde zecile de mii de alegători s'au declarat împotriva regimului nefast liberal.

„Dsa continuă apoi: Ne adresăm dlilor Ion Mihalache, Iuliu Maniu, (lungi ovățiuni) și le spunem: D-tră sunteți pentru toată România întruparea demnității, cinstei și caracte-

rului. Chemați-ne la luptă și vă urmăm cu toții, fără șovăire (apl.)

D. prof. Gh. TAȘCĂ vorbește despre mizeria ce apasă asupra țării întregi.

D. I. RĂDUCANU folosește admirabil prilejul deranjării pentru o clipă a megafonului, pentru a arăta că după cum cineva a întrerupt legătura dintre dsa și publicul auditor, tot așa anumite puteri ascunse s'au așezat între Rege și Națiune, tulburând buna dezvoltare a țării.

D. V. MADGEARU face un aspru rechizitoriu organizațiilor de dreapta și sistemului nefast al guvernării actuale.

Stăruie asupra situației politice internaționale, relevând vina celor ce cochetează cu foștii noștri dușmani, actualele state revizioniste.

Poporul se va întreba de ce nu e adus partidul nostru la putere, după ce e cunoscută marea lui popularitate. Am auzit o poveste: că Regele s'ar fi hotărât să țină cât mai mult guvernele. Foarte bine, dar numai atunci când guvernul are un program temeinic și sănătos. Dar să țină un asemenea guvern, ca al dlui Tătărescu e cea mai mare gresală. D. Dinu Brăteanu de aceea dorește menținerea guvernului Tătărescu pentru ca prin lichelsmul lui să compromită Coroana. Nu trebuie uitat că Dinu Brătianu și oamenii din conclave lui s'au declarat contra actului dela 8 Iunie.

Incheie chemând la luptă hotărâtoare pentru dărâmarea regimului liberal.

D. MIHAI POPOVICI semnalează nemulțumirile și mizeria din țară; apoi spune: Cerem dela M. S. Regele ca să țină seamă de voința țării.

Dsa arată apoi tratamentul colonial la care este supus Ardealul și Banatul, chiar și după congresul economic dela Cluj, unde primul ministru a făgăduit multe și n'a împlinit nimic (argăte: jos cu el!).

D. Dr. N. LUPU, după ce evidențiază ticăloșirea celor dela cămașă, spune: Guvernul a dat mâna cu dușmanii țării; cu noi e toată — cu ei diavolul. La conducere s'au vârat duhurile rele. Să adunăm soborul poporului și să spunem să plece aceste duhuri necurate.

Partidul nostru a câștigat în fața tuturor instanțelor. Acum ne găsim în fața Casei.

Dacă nu ne va asculta, vom ridica milioanele de Români și vom răsturna cumpăna nedreaptă.

Cuvântarea dlui I. Mihalache

Primit cu aplauze, d. I. Mihalache își arată adâncă satisfacție pentru marea manifestare organizată de vajnicul luptător, d. Sever Bocu.

Schităză liniile principale ale programului P. N. T. apoi spune:

Noi vrem să ajungem la o colaborare directă între Rege și țară.

Noi dorim Regele să fie și Regele României Noi. Nu se poate face țară bună cu păcătoși vechi.

Dsa arată apoi, că amatorii de dictatură vor să-L scoată pe Suveran din cumpăna dreaptă. Dar Suveranul s'a lepădat în repetate rânduri de propunerile de dictatură. Dar aceștia se tulbură mai mult din motivul, că au observat că P. N. T. se apropie de biruință.

Întrebăm și noi și-l chemăm pe dl Iuliu Maniu aici în rândurile noastre. Trebuie să se știe că nu a fost nici odată vre-una din discuțiile noastre care să nu se fi isprăvit totdeauna. Așa să facem aici să ajungem.

Au putut fi discuțiuni pe ce drum să ajungem, pe acesta sau pe celălalt. Eu merg pe drumul pe care au spus toți fruntașii partidului și d. Iuliu Maniu. Bun și aprobat. Eu dela acest drum nu mă pot abate. Și eu pe acest drum chem alături de mine pe toți soldații P. N. T. (aplauze).

Eu am fost mâna dreaptă a dlui Iuliu Maniu. L-am servit cu toată lăalitatea. Nu se va putea plânge niciodată de mine. Nu eu l-am sfătuit să plece din fruntea part. naț. țărănesc. Doi ani m'am silit cu el ca să rămână în fruntea partidului, fiindcă știam că el este sufletul din sufletul Ardealului și că Vechiul Regat trebuie să meargă după Ardeal, nu cum crede lumea că Ardealul trebuie să meargă după Vechiul Regat. Eu m'am opus ca d. Maniu să plece din fruntea partidului. Dl Maniu este acela care m'a împins în fruntea P. N. T. Și dacă merg pentru crezul care l-am stabilit cu toți și care se cheamă statul naț. țăr. și pe drumul pe care l-am aprobat cu toți.

Credeți că numai Dv. vă vine greu și mie îmi vine ușor să mergem cu inima îndoită? Când mergi cu inima îndoită, nu ajungi deodreptul la biruință.

Eu i-am spus: Lumea nu pricepe, nu înțelege. Lumea nu înțelege decât într'un fel. Vino d-ta în fruntea Partidului și eu merg după D-ta, sau vin eu în fruntea Partidului și atunci mergi D-ta după mine. Ceeace este tragedie în sufletul Dv. este și în sufletul nostru. D. Maniu este acela care dădea formula în cele din urmă.

Lupta este grea. Eu, onorat de prietenii mei, eu conduc Partidul, niciodată nu mă întorc nici la dreapta nici la stânga. Nu mă abat dela drumul fixat. Pot să stau pe loc, până partidul Național-Tărănesc se confundă cu însăși țara, până nu mai rămâne seminte de liberali, de licheli în sate și în orașe. Mergem înainte ca apa care curăță tot ce este putregoi în calea ei. Sau eu pot să mă dau la o parte și să las pe altul în care lumea are încredere și eu să merg după el, dar tot înainte, tot pe această cale.

La sfârșit, d. Sever Bocu a dat citire unei moțiuni în care cere înălțarea guvernului, se trimite salutul Marilor Aliați și roagă conducerea Partidului, ca la timpul său, să dea toată atenția intereselor locale bănățenești.

În cursul cuvântării d-lui Sever Bocu, dna S. donia Todorovici a înmănat un splendid buchet de tran-dafiri pentru d. Maniu.

Telegrama către dnul Iuliu Maniu

Adunarea ia sfârșit la orele 3 și jumătate după amiază, când în coloane ordonate mulțimea se îndreaptă spre gară și spre barierele orașului.

D. Sever Bocu a expediat apoi dlui Iuliu Maniu, la Bădăcini, următoarea telegramă:

„Cincizeci de mii partizani, uniți într'un singur gând, în jurul idealului pe care îl reprezentați, vă exprimă cea mai sfântă credință și devota-

ment și vă roagă să duceți lupta începută pentru întronarea moralei și a cinstei în viața publică, unica temelie pe care se poate baza existența și prosperitatea țării și a neamului românesc. Cincizeci de mii cetățeni v'au aclamat azi o zi întreagă căci deși lipsind a-ți fost necurmat în mijlocul lor.

La orele 4.30 a avut loc în grădina Regata o masă comună a fruntașilor naționali-țărăniști, la care au

participat cca 200 de persoane.

Au tostat: d. Sever Bocu, pentru M. S. Regele Carol; d. Mihai Popovici pentru d. Sever Bocu; d. dr. N. Lupu pentru d. Iuliu Maniu, d. Ion Mihalache pentru organizațiile din Bonat, Arad și Bihor, dnii Iuliu Maniu, Mihai Popovici, Sever Bocu și toți șefii organizațiilor bănățene.

Cu trenul de orele 10,13 d. Ion Mihalache și întreg statul major al d-sale au părăsit capitala Banatului, înapoiindu-se la București.

Câteva cuvinte despre examenul de definitivat al învățătorilor

(Urmare din Nr. 18)

Prin urmare, vrând, nevrând, bietul învățător este constrâns să renunțe la cărți și să se mulțumească cu cele pe care le are și din care s'a pregătit pentru examenul de capacitate, care se deosebește de definitivat, prin aceea că la capacitate cunoștințele erau mai noi, pe când la definitivat au început să fie mai perimate.

Astăzi, când viața s'a scumpit destul de considerabil, decând cu acele bonuri de impozite, împrumuturi de consolidare și aceea influență dechizată, cu care ne-a fericit actualul regim liberal, — avem lipsă de un tratament mai omenesc, față de un corp, care mereu face abnegație de sine, primește la curbe și paracurbe, fără nici un murmur, trăind în speranța că vagile promisiuni de armonizare a salariilor vor deveni odată fapt împlinit și va primi un tratament mai omenesc, ca alte clase de funcționari mai privilegiați.

Și găsesc domnii din Consiliile de examinare și dânsii tot dascălii dascăliilor, că acest examen purgatoriu, va închide multe cariere, nu mai departe decât peste 1 an? Cred că nu! Taxele să iasă, căci acestă rostul, restul urmează.

Ținând seamă de rolul important ce l-a jucat învățătorul român în tim-

pul războiului mondial, — rol pe care-l va mai juca, când Tara și Neamul il va cere, trebuie să admitem că cel puțin, acum în timp de pace, merită un tratament mai omenesc, cel puțin când e vorba de acele chinizisme, răpitoare de pâine și închizătoare de cariere.

Cred dnii din Consiliile de definitivat, că un învățător în timp de războiu va fi capabil de-un eroism și elan de luptă ireproșabil, când el în timp de pace a cheltuit averea părinților în școală ca să-și asigure existența unei bucăți de pâine, dela care după 5—6 ani de funcționare, a fost înlăturat ca ceva indezirabil, ca ceva nefolositor, ajungând un nenorocit și-un învins al vieții? Eu cred că nu,

Mai întâiu de toate să i-se asigure învățătorului o existență materială omenescă, iar după aceea, pretindă-se examene chiar și anuale, dar taxele să se desființeze, fiindcă compromis scopul, din selecționare se ajunge la mercantilism. Mai e ceva; întâiu să se judece problema din punct de vedere național și apoi profesional, care-i ceva individual și subiectiv.

Până se ajunge la o salarizare dreaptă, mai multă indulgență, mai multă bunătate.

Peica Andronic.

Se vor face alegeri comunale

Liberalii au votat o nouă lege administrativă. Această lege nu se deosebește de cea pe care au mai votat-o altădată. Conform acestei legi în termen de câteva luni vor trebui făcute noul alegeri comunale și județene.

Se pune întrebarea, că îndrăzni-vor liberalii se facă aceste alegeri? După semnele cari se arată și după staturile și convorbirile ce au cu celălalte partide, probabil se vor încumeta la aceste alegeri.

Pe cât se vede însă vor încerca fetelegeri și totfelul de compromisuri cu alte partide, iar în luptă vor intra numai acolo unde nu le succede înțelegera.

Dacă la alegeri comunale se pot face astfel de fetelegeri, pe motivul cauzei românești, la alegerile județene nu mai este posibilă această formă.

Se pune deci întrebarea, că partidul nostru și celelalte partide de-

mocrate, recunoscute și existente în acest județ, ce au de făcut?

Experiența făcută în alegerile parțiale din 18 Febr. ne-a arătat, că o colaborare democratică este folositoare și ducătoare la scop. Pentru ce n'am încercat așadar și la eventuale alegeri județene o astfel de colaborare?

Ar fi o nouă ocazie de apropiere, de înțelegere și afirmare a voinței poporului împotriva mișcării de dreapta și împotriva falsei democrații liberale.

Totul atârna dela înțelepciunea conducătorilor, căci poporul l-a urmat și va urma bucuros steagul democrației înfrățite.

Rămâne să se vadă, că partidele mici în ce măsură vor avea înțelegeri pentru marea cauză a democrației în momente când se dă lupta pe tema: să mai fie sau să nu mai fie, libertate o-țănească?!

V. P.

Incapacitatea și incorectitudinea multor directori de bancă.

Marele nostru cotidian „Universul”, în aditorialul său „Pentru însă-nătoșirea creditului” din Nr. 125 cu datul 8 I. c., se jeluie asupra pierderilor puse reînvierii și însănătoșirii creditului de către directivele demagogice ce dominesc asupra partidelor politice și a guvernelor noastre și invoacă nevoia de „măsuri de asigurare cât mai temelnice față de conducătorii de bănci”, în care lumea și-a pierdut încrederea din cauza incapacității și incorectitudinea multora din ei. Plânge lipsa sancțiunilor, care n-au lovit pe autorii atâtor dezastru bancare, cari au împins ja-lea și suferința în atâtea căminuri furate de ultima lor rezervă, pentru ca ei, călare pe averi imense să rămâne neatinși de prăpădul și suferința miilor de păcăliți și să sfideze lumea cu risipa și exhibițiile lor, la adăpost de ori-ce penalitate.”

Prea târziu, domnilor!

Dar, binevoiți a vă lua osteneala să citiți articolul meu „Despăgubirea deponenților” din ziarul „Solita” (Orăștie) Nr. 12 din 14 Iulie 1935, din care citez: „... să jeluie și soarta funcționarilor de bancă, cari trebuie reduși sau rași și cu deosebire a directorilor, cari în vederea slabelor

prospecte de viitor în aceste timpuri de aspră criză bancară și financiară, în mod enigmatic... își agonisesc noi averi de sute de mii și milioane... numai din pricina adânc regretabilei lipse de legi adecvate, care să îi lovească peste degete!”

Ca particular și nu ca gazetar, am ținut să atrag, cu un an mai înainte, atențiunea opiniei publice și a factorilor competenți din această țară ne-norocită asupra acestei hoții, asupra acestui jaf de drumul mare, săvârșit de astfel de directori de bancă, cari însă și până în ziua de astăzi au rămas nepedepsiți..

Ei bine, în loc de a sfârși cu ce „trebuia” să se facă pentru răspunderea penală și bănească a incorecțiilor profitori și în loc de ce „ar fi fost” prima profilaxie ca element re-presiv, opinia publică și cei nepăsători de acest jaf nerușinat și fără lege, așteaptă dela cel mai mare cotidian românesc să înceapă campania, fie cât de târziu, pentru pedepsirea cea mai exemplară a acelor hoji, cari sfidează lumea cu risipa și exhibițiile lor la adăpost de ori-ce penalitate... ca nici într-o țară din lume!..

Dr. Enea Nicola.

Vor înțelege țărani?!

Cetesc în oficiosul liberalilor, „Dreptatea”, din acest județ, care apare sub egida anonimatului, un articol intitulat „Între politic și economic” în care eruditul autor anonim caută, se trudește să facă o distincție între relațiunile de ordin politic și economic dintre țări deși nu-i prea reușește pentru că și acolo unde-și închipue că plutește în elementul politic tot în cel economic se sbate.

Când începe cu economicul se vâra direct în „criză”, făcându-mi impresia că ar voi să facă un rezumat al crizelor după cursul profesorului Ch. Gide. C'am ce se întreabă dl economist?

„În deosebi țărani au suferit mult prin scăderea prețurilor la bucate și la vite”. E natural să fie așa, fiindcă nu-e tocmai așa, s'a vândut vagonul de grâu în țară cu 32—34.000 lei (Vezi ziarul „Calendarul” din August 1933) și perechea de boi cu 8000 lei, e foarte natural fiindcă sub regimul național-țărănesc valoarea leului era mai urcată ca azi, de când cu fericita de inflație deghezată cu care ne-au fericit liberalii.

Și apoi să fiu puțin mai sincer ca dl economist anonim și să afirm că și azi se vinde perechea de boi cu 8.000 lei, dacă e vorba s'o luăm așa, și-apoi să-mi îngăduie să-i spun că acea valorificare a grâului s'a ceput și s'a făcut sub regimul național-țărănesc, când exista și un fond de valorificare de vre-o 800 milioane, pe cari liberalii l-au desființat. La ce le mai trebuie lor bani albi pentru zile negre.

Stimabilul economist a studiat din cursul lui Gide problema crizelor, uitând pe aceea a prețurilor și alte probleme și prin urmare a prezentat lucrurile într-o formă izolată și tendențioasă.

„Noi nu băgăm de vină Național-țărăniștilor că au lăsat să se înrândească criza și la noi în țară”. (Ce naivitate!). „Dar le băgăm de vină că n-au luat măsurile ca urmările crizei să fie cât mai mici”. Ce uită din cursul lui Gide dl autor al art. „Între politic și economic”?

Uită că criza prin comparație poate fi considerată ca un fenomen patologic, întinzându-se dela o industrie la alta, dela o țară la alta.

Ceva endemic fiind, n'o poți în-lătura oricât în vei cunoaște cauzele, lipsindu-ți puterile. Dl economist mai uită și aceea, că a guverna lumea economică e cu mult mai greu ca în cea politică. Cea dintâiu fiind mai mult supusă legilor naturale, la cari nu te poți opune, decum să le poți modifica.

Toate măsurile de îndreptare le-a luat guvernul liberal și roadele se văd, căci criza s'a îmbunătățit simțitor.”

Admirabil să văd roadele! Vinziedul cu 65 lei și cumperi coasa cu 80 lei. Roadele și fericirea dusă până sațietate s'au văzut la scumpirea bumbacului și a altor articole de prima necesitate, al căror preț, a crescut cu 50—100%.

Iși dă seama dl economist că în 1932, cu 2000 puteai să faci ceiace faci azi cu 3500—4000 lei. Știe dnealui ce înseamnă asta? Admirabila politică de armonie socială s'a mai făcut sub regimul liberal!

Peste tot curge lapte și mîiere, numai Țării i-s'a urât cu binele și mereu geme.

Și-apoi — și în cele din urmă, stimabilul economist, mai speră, nu-ți trece velenită: de-a mai sta la putere încă un an și jumătate, după care ar voi să exclame în fața țării: „Ne-am făcut datoria”.

Da, perfect de bine, v'ați mai făcut datoria. Ați început cu scoaterea rezervelor de stat la meza, ghiftuind cu ele pe ortodocșii dv. cățeluși, cu scutirea de impozite la marile societăți liberale, cu încasarea până și a ultimei pară din chimirul țaranului, pe care domniile voastre, în mod fals spun că vor să-l ferească, pe când în realitate îl mulg, și-apoi cu plosarea clientelei de club, plus banda Vasilescu-Cantalup & excocheriile cu devizele, de acei Groși și răsfățați ai regimului liberal.

Nici că se poate ca cineva să-și facă mai perfect datoria, decum v'ați făcut-o dv.

Vor înțelege oare țărani?

Ba, bine că nu! Au înțeles-o ei demult, numai dv. nu-i înțelegeți pe și tare mă tem, că atunci când îi

veți înțelege, va fi prea târziu, pentru că există un proverb, care zice: „Nu da Doamne omului, cât poate răbda”.

Un lucru nu înțeleg țărani, pe care-l auzi la tot pasul: pentru ce nu mai pleacă ăștia, că nu mai merge?

Apoi egonia, în care au intrat liberalii de-un timp încoace, decând au fost înfrânți în alegerile dela Mehedinți și Hunedoara, este la fel cu s omului bolnav, care, pentru păcatele sale, nu poate să moară decât în chinuri foarte grozave, fiindcă n'are, îi lipsește curajul să și-le mărturisească unui preot, unui duhovnic.

Încă odată repet: Aceasta nu înțeleg țărani!

Petca Andronic.

Maiu 1936.

Listă cetățenească pentru comuna Orăștie

De câteva zile se țin sfaturi la primăria Orăștie, cu reprezentanții tuturor partidelor, ca să se ajungă la o înțelegere în privința compunerii noului Consiliu comunal. Teza care a fost admisă de toate partidele și pe temeiul căreia s'au început convorbirile a fost: destinderea și eliminarea politicii de partid din gospodăria orașului.

Salutăm cu toată seriozitatea acest gând și ar binemerita acei conducători, cari ar fi în stare să dea înfăptuire practică acestui gând.

Se pune întrebarea, ca în ce măsură este sinceră intențiunea liberalilor, cari au început aceste conversații? Și, ne întrebăm, că va rămâne stăruința lor pe această linie de sinceritate până la capetul discuțiilor

și până la înfăptuirea gândului?

Nu anticipăm și nici nu facem prorocii în această privință! Dar nu crede că liberalii instalați și beneficiari ai situației lor dela primărie vor abdice cu ușurință de ele și se vor supune gândului de bun obște al mai marior lor.

Zilele apropiate vor dezlega problema.

Noi suntem gata de luptă și abia așteptăm prilejul, ca să putem vorbi de binefacerile gospodăriei liberale dela primăria Orăștiei; abia așteptăm să le putem plăti interimarilor dela primărie toate nedreptățile cari le-au făcut claselor sărace și țărănilor, a căror interese au fost complet nesocotite.

V. P.

A murit Ioan Ordeanu

În ziua de 21 Maiu, când clopele bisericilor române din Romos chemau la serbarea eroilor pe toți românii, — într-o umilă casă țărănească din Romos și-a dat sufletul un cărturar de seamă: Ion Ordeanu, inginer agricol și inspector în pensiune. Era din generația acelor ardeleni, cari cu opaiul dragostei de neam, aprins în sufletul lor de școlile din Blaj, au trecut Carpații, ca să se formeze sufletește pentru o integrală dedicare în slujba idealului național.

Ion Ordeanu ca absolvent a șase clase la liceul din Baj, a trecut în vechiul regat unde și-a terminat liceul și a îmbrățișat ingineria agricolă. A fost profesor, revizor și funcționar agricol superior. În 1908 obținând amnestia a revenit în Ardeal unde, luând contact cu oamenii și problemele de aici, a lucrat împreună cu păr. Moța la redactarea „Plusgarul Lumina”. După unire a ocupat funcțiuni pe la școlile agricole din Teiu, Geoargiu, Lugoj și Oradea d: unde apoi a fost chemat ca inspector în Ministeriul Agriculturii. Aci l-a ajuns pensionarea în a. 1928.

Simțind sfârșitul, la începutul lunii Maiu, a lăsat Bucureștiul și a venit acasă la Romos. Modestele economii le-a împărțit între rudeniile țărani și nu și-a uitat nici de Școlile Blajului, cărora le-a dat bonuri în valoare de 100.000 lei, ca să rescumpere țipăii cari i-a mâncat șase ani de zile.

A fost un suflet inspirat din marile ideale ale neamului, care-și înviora dragostea de neam din scrierile prețioase ale poetului Eminescu, a cărui proverbial admirator a fost toată viața.

Înconjurat de admirația celor cari l-au cunoscut și petrecut de pioasă dragoste a țaranului din Romos, — a fost înmormântat în ziua de 10 Maiu, în cimitirul bis. din com. Romos.

Oastea D-lui la Pricaz

În 24 Maiu, Dumineca Sf. Părinți Oastea Domnului din Orăștie și jur a aranjat o frumoasă serbare religioasă în comuna Pricaz. Această serbare a fost prezidată de un delegat al metropoliei din Sibiu asistat de protopopul Moța și alți preoți ai bisericii ortodoxe. Au fost prezente delegațiuni, aproape din toate comunele plasei așa că s'au putut vedea la oală, la Pricaz, un număr frumos de oameni însufleșiți de probleme și gânduri cari se refereau la mărirea lui D-zeu și mântuirea sufletului.

Înregistrăm cu toată bucuria aceste afirmări a sufletului țărănimii noastre, însetoșată după o viață morală și felicităm pe cei cari îi îndrumă și dau conținut și hrană duhovnicească poporului.

Nu putem însă să nu pomenim, că tot la aceeași zi s'a ținut o adunarea a Oastei Domnului și în com. Aurel Vlaicu, aceea însă fără preoți și fără asistență bisericească.

Nu cumva a intrat duhul dezbinării și a discordiei și în această înghebare duhovnicească a poporului nostru?

ȘTIRI

INVITARE. Sâmbătă, 30 Mai, a. c. orele 9 seara fix, în sala de teatru „Central”, Străjerii și Străierele școlilor din localitate, cu concursul Regimentului 92 Inf. serbează: „Ziua Cărții” și a „Astreii”

Intrarea: Loje lei: 100, Rez. lei 20. Stal I. lei 15. Stal II. lei 10.

Venitul curat este în favorul Desp. „Astra”.

On. Public este stăruitor rugat să binevoiască a participa.

CĂSĂTORIE. Dl Remus Bozdoc din Orăștie își serbează cununia religioasă cu D-soara Rafila Moga din Vințul de jos, Duminecă în 31 Iunie a. c. Dorim noroc și fericire tinerei perechi.

CU 10.000 DOLARI, premiul pentru denunțarea gangsterului american Sillinger, s'a întors acasă bănățeanca Ana Cumpănaș, măritată Ciolac, care în 1909 plecase cu soțul ei din Comloșul mare, jud. Timiș-Torontal. Într-un timp Ana s'a despărțit de primul ei soț, căsătorindu-se cu un funcționar de cale ferată (Sage-Suciu) Român ardelean, care e și acum în America. Ziarele americane au scris, că Ana era prietena lui Dilinger, dar ea spune, că era numai cunoscută cu o prietenă a lui Dilinger.

PENSIONAREA femeilor funcționare în Ungaria, este la ordinea zilei. Guvernul face diferite planuri, pentru plasarea în serviciile publice a bărbaților cu studii universitare, care n'au de lucru. Se cercetează cei cari sunt cumulari au (mai multe slujbe) și a soților ocupați amândoi în serviciile statului. Pe de altă parte, guvernul maghiar vrea să pensioneze soțiile funcționarilor superiori. Funcționarele, care n'au încă timpul necesar pentru a fi scoase la pensie, vor căpăta totuși pensie pentru cel mai scurt timp prevăzut de lege, adică pentru 9½ ani. — În felul acesta se speră, în Ungaria, să se facă locuri libere pentru bărbații care au studii universitare.

CE VAPOARE de război are Germania. După informațiile date de Comandantul suprem al marinei germane, flota de război a Germaniei este compusă din următoarele diferite vapoare:

5 cuirasate, dintre cari 2 în construcție; 3 bastimente grele; 9 crucișoare; 16 contratorpiloare, dintre cari 9 în construcție; 19 torpiloare; 36 submarine, dintre cari 17 în construcție și încă vre-o 50 alte diferite vapoare.

E foarte probabil, că Germania așteaptă să isprăvească toate aceste vase de război, iar după aceea va porni o ținută și mai radicală, fiind din zi în zi tot mai bine pregătită pentru război.

ZIUA RESTAURAȚIEI — 8 Iunie — va fi serbată în acest an în mod deosebit. Cu acest prilej M. S. Regele Carol va primi și vizita Prințului Regent Paul al Jugoslaviei și a Președintelui Republicii Cehoslovace Beneș, când se vor discuta, desigur, diferite probleme politice, cari privesc cele 3 țări.

ȚINERII NORMALIȘTI, cari nu și-au putut plăti taxele școlare, n'au

primit diplomele. Fără acestea nu se puteau prezenta la alegerea posturilor de învățători. Acum ministerul a hotărât: să li-se elibereze diplomele, urmând să plătească taxele restante după ce au fost numiți în posturi.

I. P. S. SA PATRIARHUL MI-RON pleacă în curând la Londra, pentru a întoarce vizita episcopilor anglicani, cari anul trecut au fost la București.

TELEFON VĂZĂTOR. Am scris și altă dată că învățății se trudeau să facă anumite aparate cu ajutorul cărora vezi persoana cu care vorbești la telefon. Cei acum în gazetele străine că în Germania s'au făcut astfel de aparate și ele au și fost puse în slujbă în mai multe orașe. Când s'a făcut prima oară experiență, la fiecare telefon cu televiziune (așa se numesc aparatele acelea) era strânsă lume multă, privind cu uimire pe cel ce vorbea din alt oraș.

VAPOR SCUFUNDAT. Un vapor grecesc, cu o greutate de peste trei mii kg. s'a scufundat în Marea Neagră. Vaporul venea adeseori în România de unde ducea lemne și cereale pentru țările din răsărit. Acum era în drum spre Galați. — Tot în săptămâna trecută s'a scufundat un vapor olandez, în oceanul Atlantic. Vaporul acesta s'a ciocnit cu un altul, german. Clocnirea a fost atât de puternică, încât vaporul olandez, care era mai mic, a pornit imediat spre adâncimi. Călătorii s'au urcat în bărci și au fost scăpați de alt vapor, care a sosit imediat înșușit prin telegrafia fără fir.

PENTRU CEI CE VREAU SĂ SE CĂSĂTOREASCĂ. Un mare avocat din Paris, care se ocupă mai ales cu divorțurile, a făcut următoarea constatare. A luat toate semnamentele femeilor cari voiau să divorțeze, culoarea părului, a ochilor, vârsta, înălțimea. Din observările sale de până acum reiese că cele mai multe femei cari vreau să divorțeze sunt cele înalte. Nu s'a prezentat la vestitul avocat, pentru divorț, nici o femeie mică. Cine are deci încredere în spusele avocatului parisiian, și vrea să întemeieze o căsnicie fericită să-și ia soție mică.

MUTAREA EPISCOPIEI ortodoxe dela Caransebeș la Timișoara, s'a hotărât în adunarea eparhială a Caransebeșului, ținută în zilele trecute. Au fost discuții aprinse pentru și contra, în ședințele din 17 și 18 Mai ale adunării. La votare s'au dat: 27 voturi pentru, 17 contra și 5 abțineri.

Subsemnatul am onoare a aduce la cunoștința Onor. public din loc și jur, că începând cu ziua de 20 Aprilie — primesc orice lucrare în această branșă, deplasându-mă și pe comune. Garantez de lucrările executate de mine.

Noul zugrav și vopsitor în Orăștie

Execut modele simple, variate, până la cele mai complicate — rugându-vă de tot sprijinul.

semnez cu toată stima:

Ioan Stroia, maestru zugrav

Orăștie, strada Tudor Vladimirescu, 59 b.

Cetiți numai „Solia”

Premiu

pentru cei mai harnici strângători de abonamente

Toți aceia cari vor strânge, pe seama gazetei noastre „SOLIA” 5 abonati plătiți, va primi gazeta noastră în mod absolut gratuit.

În curând gazeta noastră va face și alte premii pentru cei mai harnici, strângători de abonamente.

Una casă de fier mică de vânzare.

Adresa la administrația ziarului.

O casă de vânzare cu 3 (trei) camere de locuit, o bucătărie de vară și grădină. În Str. Miron Cristea No. 3, se vinde din mână liberă.

Informațiuni la administrația ziarului „Solia” din Orăștie.

Cetiți și faceți reclamă numai în gazeta „Solia”

De vânzare

Casă onestă cu grădină mare și o holdă în luncă, de vânzare din mână liberă, în Orăștie, Strada Crișan 5.

Cătră iubiiții noștri cetitori

Implinindu-se în curând un an de zile dela apariția gazetei noastre, — pe care-o scoatem cu enorme sacrificii, vă rugăm iubiiții cetitori cărora un an de zile v'a plăcut să vă desfășurați mintea și sufletul citind gazeta noastră să vă gândiți și la existența ei, și să ne trimiteți odată sau pe rând cel puțin acei 50 de lei cât face abonamentul cel mai mic, — pentru ca să putem și în viitor să asigurăm apariția ei.

De vânzare:

Un taur de 1 an și 1 lună, rasă zimental, în perfectă stare de sănătate, vizitat de medicul veterinar și aprobat, se află la:

Lup Petru
din BORCEA-MARE.

Atențiune!

Subsemnatul aduc la cunoștința Onor. public din Orăștie și jur, căci cu 1 Martie a. c., mi-am mutat atelierul de legătorie de cărți din Calea I. G. Duca 20, în

Piața „Ardeleana” Nr. 10

Tot aici se primește un băiat ca ucenic, care să aibe 2—4 cl. sec.

Rog și pe mai departe sprijinul onor. public

DUMITRU PARDOS, m. legător de cărți.

Atențiune!